

• Jeolojik Araştırmalar Derneği (JADE)

Maden ve Yer Bilimi Dergisi

Madencilik Türkiye
Madencilik Türkiye

bilgi@madencilik-turkiye.com

Ülkemizde yer bilimcileri çeşitli projeler kapsamında çatısı altında buluşturmayı hedefleyen yeni bir sivil toplum kuruluşu daha faaliyete geçti. Jeolojik Araştırmalar Derneği (JADE)'nin kuruluş hikayesini, yapısını ve hedeflerini öğrenmek üzere Dernek Başkanı Dr. Özgür Acır ile görüştük.

Madencilik Türkiye (MT): Bize böyle bir dernek kurma fikrinin nasıl oluştuğunu anlatabilir misiniz?

Özgür Acır (ÖA): Bildiğiniz gibi bu tür inisiyatifler genellikle, bir anda ortaya çıkan fikirlerden ziyade, mesleki bilgi ve birikimlerin arttıkça zaman içerisinde gözlemlendiğiniz ve eksikliğini hissettiğiniz bazı konulardaki çalışma ihtiyacınız doğrultusunda gelişir. Biz de, başta ODTÜ Jeoloji Mühendisliği bölümünden arkadaşım ve derneğimizin Başkan Yardımcısı Dr. Zeynep Elif Yıldız olmak üzere kurucu üyelerimizle bir araya geldiğimiz sohbetlerde, toplum algısında mesleğimizin genelde sadece “deprem” gibi belirlenmiş kelimeler ile tanımlanmasından ortak bir rahatsızlık hissettiğimizi fark ettik. Buradan hareketle sadece meslektaşlarımız için değil, toplumun geneli için de jeoloji biliminin daha popüler ve görece az bilinen dallarında çalışma yapma fikri çerçevesinde bir araya geldik.

Bu beyin fırtınalarımız sırasında Ankara Bahçelievler semtinde rahmetli babamla neredeyse çocukluğumdan itibaren alış veriş yaptığımız bir sahafta tesadüfen bulduğum ve satın aldığım 2 nadir (orijinal) kitap baskısı, kafamızdaki bu oluşumun hayata geçmesini hızlandırdı. Bunlardan birincisi, Ahmet Vefik Bey'in, 1926 yılında Fransızca'dan Osmanlıca'ya çevirerek eski yazıyla kaleme aldığı ve bildiğimiz kadarıyla yeni kurulan Cumhuriyet döneminde, konusunda basılan ilk kapsamlı ders kitabı sayılabilecek “Jeoloji” adlı eseri; diğeri ise 1939 yılında Genel Kurmay Başkanlığı tarafından yayınlanan ve ulusumuzun bağımsızlığının temeli olan “Başkomutanlık Meydan Muharebesi”nin topografik (jeomorfolojik) haritalar üzerine günlük olarak işlendiği “Türk İstiklal Harbinin Krokileri” kitabı. Bu kitapları görür görmez, içerdikleri bilgi ve belgeleri günümüze taşımamız gerektiğini hissettik. Bu kapsamda eğitici faaliyetlerde bulunmak, belgeseller hazırlamak, yurt içinde ve dışında çeşitli kurum ve kuruluşlarla ortak projeler geliştirmek gibi iddialı hedeflerimiz var. Derneğimiz, aslında bu ve buna benzer özgün araştırma fikirleri üzerine kuruldu diyebiliriz.

MT: Faaliyetleriniz arasında daha güncel ve sektörel uygulamalara dayalı araştırmalar da olacak mı?

ÖA: Elbette. Kurucu üyelerimizin tamamı mühendislik, müşavirlik, sondaj müteahhithliği, maden arama, coğrafi bilgi sistem yazılımları

gibi yer bilimlerdeki en son teknolojik imkan ve uygulamaları kullanan profesyonel bir iş çevresinden geliyor. Zeynep Hanım ve benim gibi petrol ve doğalgaz arama - üretim sektöründen gelenler ise akademik kariyerlerinin yanı sıra dünyanın çeşitli bölgelerinde uluslararası proje geliştirme - yürütme deneyimine de sahip. Ayrıca ülkemizin saygın üniversitelerinde görev alan bazı değerli hocalarımızın da bizlere şimdiden önerdikleri ve içinde yer almak istediklerini ifade ettikleri son derece çarpıcı fikirleri var. Bu bilgi birikimi ve motivasyon yan yana gelince, ilerleyen dönem çalışmalarımız içerisinde daha yaratıcı ve özelleşmiş projelerin ortaya çıkması da kaçınılmaz olacaktır. Nitekim geçtiğimiz ay, henüz derneğin kurulum süreci devam ederken, AB bilimsel işbirliği programları çerçevesinde uluslararası bir jeoloji kurumuyla ortak bir yer altı modelleme yazılımı geliştirmek üzere Viyana'da bir toplantıya katıldım. Şimdilik bu ve buna benzer bütün proje önerilerimizi, kendi aramızda çeşitli açılardan tartışıyor ve olgunlaştırıyoruz. Bir nevi kuluçka dönemindeyiz. İnanıyorum ki yakın zamanda bu projelerde somut adımlar atacağız ve kat ettiğimiz gelişmeleri bilimsel ve popüler platformlarda duyurmaya başlayacağız.

MT: Derneği vizyon ve misyon açısından diğer mesleki sivil toplum kuruluşlarına göre nerede tanımlarsınız?

ÖA: Tüm dünyadaki mesleki örgütlerinin ortak amacı, üyelerinin bilimsel, sosyal ve eğitsel kapasitelerini arttırmak, kendi aralarında uzun vadeli sağlıklı ve yapıcı bir diyalog geliştirmektir. Bu çerçevede temel hedefler açısından JADE olarak biz de kendimizi, başta Jeoloji Mühendisleri Odası olmak üzere, yer bilimleri konusunda faaliyet gösteren Petrol Jeologları Derneği, Maden Mühendisleri Odası, Maden Jeologları Derneği gibi diğer tüm sivil toplum kuruluşları ile aynı çerçeve içinde görüyoruz. Bizim gibi mesleki STK sayısının artması ve Ar-Ge faaliyetlerinin çeşitlenmesi, hem meslektaşlarımızın hem de ilgili sektörler olarak sesimizin uluslararası arenada daha güçlü yankılanmasına vesile olacaktır. O yüzden ileride yapacağımız çalışmaları diğer mesleki kurum ve kuruluşlarla olabildiğince paylaşarak onların da yapıcı eleştiri, katkı ve desteklerini almayı arzu ediyoruz.

MT: Faaliyete geçen bu yeni kuruluş için sizleri tebrik ediyor ve başta madencilik sektörü olmak üzere tüm yer bilimleri camiası adına başarıları dileriz.

ÖA: Ben de Madencilik Türkiye dergisine, bize kendimizi tanıtmaya ve hedeflerimizi anlatma fırsatı verdiği için çok teşekkür ediyorum. Umarım sizin de dile getirdiğiniz gibi uzun yıllar boyunca kendi imkan ve kabiliyetlerimiz doğrultusunda meslektaşlarımızın görev aldığı tüm branş ve sektörlerimize katkı sunma imkanı bulabiliriz. ■

JADE Yönetim Kurulu Üyeleri (soldan sağa): İrmak Gürel, Özgür Acır, Zeynep Elif Yıldız, Metin Yurdakul